

Peter Ackroyd

ΠΟΕ
 μια σύντομη ζωή

Peter Ackroyd

Πόε, μια σύντομη ζωή

Μετ. Μαρία Φακίνου
 Εκδ. Πατάκη

Πίτερ Ακρόιντ Ο Πόε και οι δαίμονές του

Φως στη ζωή του ποιητή

ΤΗΣ ΕΥΗΣ ΚΑΡΚΙΤΗ
 ekarkiti@ekdotiki.gr

Είναι ίσως σήμερα δύσκολο να διαβάσει κανείς τον Πόε εντελώς απαλλαγμένος από τις φορτίσεις του μύθου του. Βέβαια, μπορεί κανείς να καταλάβει ποια ήταν τα στοιχεία εκείνα που τον σφυρηλάτησαν. Καινοτόμος ποιητής και δεξιότεχνος πεζογράφος, εισηγητής του αστυνομικού μυθιστορήματος, μετρ της ατμόσφαιρας και πονεμένος στη ζωή, ο Πόε διέθετε ένα επιπλέον στοιχείο που έδωσε στην ύπαρξή του μια διάσταση τραγικότητας. Αν και απέκτησε φήμη όσο ζούσε, το αληθινό του μεγαλείο αναγνωρίστηκε μετά το θάνατό του, για να γίνει ένας από τους περισσότερο επιδραστικούς συγγραφείς που έζησαν ποτέ. Σε κάθε «σκοτεινή» λογοτεχνία, αλλά και σε άλλες μορφές τέχνης, σχεδόν πάντα θα είναι κάπου κρυμμένος έστω και λίγος Πόε. Ο ίδιος όμως ίσως να μην μπορούσε να φανταστεί, την εποχή που αναζητούσε με αγωνία χρηματοδότη για τα λογοτεχνικά του σχέδια, ότι 161 χρόνια μετά το θάνατό του, έφηβοι με ανησυχίες σε όλο τον κόσμο θα αναζητούσαν ταυτίσεις στο θρηνητικό ονειροπόλημα που ήταν το «Κοράκι» του, το ποίημα που τον έκανε διάσημο και, όπως πίστευε και ο ίδιος, το καλύτερό του. Οι πληροφορίες που έχουμε για τη ζωή του είναι πολύ συχνά αναφατικές. Σε κάθε περίπτωση όμως ο γιος δυο ταλαίπωρων, φτωχών ηθοποιών, των Πόε, που μεγάλωσε με τη θετή του οικογένεια, τους Άλαν, και πέθανε στα 40 κάτω από αδιευκρίνιστες συνθήκες, αποτελεί πρόκληση για κάθε βιογράφο.

Μια λακωνική βιογραφία

Διακεκριμένος και προσεκτικός βιογράφος ο Πίτερ Ακρόιντ γράφει ένα σχετικά μικρό σε

Καινοτόμος, αυτοκαταστροφικός, μυθομανής, ο Εντγκαρ Άλαν Πόε έζησε μια δύσκολη, σύντομη ζωή η εμπειρία της οποίας αποτυπώθηκε στη γραφή του

έκταση βιβλίο, συμβατό με τη σύντομη ζωή του βιογραφούμενου. Αν και θα μπορούσε να υποθετήσει ένα «ντετεκτβιστικό» ύφος ψάχνοντας για φως στα σκοτεινά σημεία της ζωής του Πόε, όπως ήταν για παράδειγμα οι σχέσεις του με τις γυναίκες και τις ουσίες, προτίμησε μια λακωνική, λιτή γραφή, χωρίς συναισθηματικές εξάρσεις. Από την αρχή ως το τέλος δίνει έμφαση στην αίσθηση της ορφάνιας που στοίχειωνε τον ποιητή. Ο ίδιος ο Πόε φέρεται κάποτε να δήλωσε πως «η στέρση της γονικής αγάπης υπήρξε

η μεγαλύτερη δοκιμασία της ζωής του». Ο βιογράφος του ενδιαφέρεται να εντοπίσει τις αιτίες που διαμόρφωσαν το μελαγχολικό ύφος του και τη σκοτεινή του θεματολογία, αναδεικνύοντας σε σημαντικότερη από αυτές τη γοναμία και την επιρροή που άσκησαν στη ζωή του ετοιμοθάνατες γυναίκες. Η μητέρα του είχε πεθάνει όταν εκείνος ήταν δύο χρόνων, η θετή μητέρα του όταν ήταν είκοσι, ενώ η γυναίκα του η Βιρτζίνια έσβησε χτυπημένη από τη φυματίωση. Ο Ακρόιντ τον περιγράφει ως ιδιαίτερο άνθρωπο, μονίμως απένταρο αλλά υπερήφανο, με τα ψέματά να του ανεβαίνουν σχεδόν φυσικά, πάντα με στόχο να «διορθώσει» τη σκληρή πραγματικότητα της ζωής του, ενώ έπασχε και από ένα αίσθημα καταδωξής.

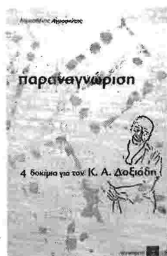
Το «Κοράκι» υπήρξε το έργο εκείνο που του άνοιξε το δρόμο για τα λογοτεχνικά σαλόνια, γεννώντας σε πολλούς την επιθυμία να τον γνωρίσουν καλύτερα.

Η αιφνίδια δόξα και η έξαψη της επιτυχίας δεν τον απέτρεψαν από την αυτοκαταστροφή. Ζούσε σαν να ήταν ο μοναδικός άνθρωπος στον κόσμο, κάτι που σταδιακά τον οδήγησε σε αποξένωση από τους άλλους, ενώ έδινε την εντύπωση πως δεν κατανοούσε τον ίδιο του τον εαυτό, ένας άνθρωπος δηλαδή που βρισκόταν συνεχώς από τη μια ανημέρωτος και από την άλλη σύμφωνος με τους δαίμονές του. Την αληθινή του οικογένεια τη βρήκε μετά το θάνατό του, γράφει ο Ακρόιντ. Τη βρήκε όταν ο Τένισον τον περιέγραψε ως «πρωτότυπη μεγαλοφυΐα», όταν ο Χάρντι αναγνώρισε τα επιτεύγματά του στη γλώσσα, όταν ο Ζίτ τον χαρακτήρισε ως το μόνο «άμεμπτο» ποιητή, όταν ο Κόναν Ντόιλ του απέτισε φόρο τιμής. Το «Πόε, μια σύντομη ζωή» διαβάζεται με μια ανάσα και απαλλαγμένο καθώς είναι από το συννηθισμένο δέος προς τον ποιητή φέρνει το σκοτεινό του αστέρι περισσότερο κοντά μας.

Ε Π Ι Σ Η Μ Α Ν Σ Ε Ι Σ

Δημοσθένης
 Αγραφιώτης
 Παραναγνώριση - 4 δοκίμια
 για τον Κ. Α.
 Δοξιάδη

Εκδ. Συνάψεις

Τα τέσσερα δοκίμια του βιβλίου είναι εμπνευσμένα και αφιερωμένα στον Κωνσταντίνο Δοξιάδη, δίνοντας έμφαση τόσο στο έργο του διακεκριμένου αρχιτέκτονα και πολεοδόμου όσο και στην περιπετειώδη σχέση του με την ελληνική κοινωνία. Τα υπογράφει ο ομότιμος καθηγητής της Κοινωνιολογίας στην Εθνική Δημόσια Σχολή Υγείας Δημοσθένης Αγραφιώτης, που έχει να επιδείξει ερευνητικό έργο στα κοινωνικοπολιτιστικά φαινόμενα.

Χένρι Τσάνσελορ
 Οι απίστευτες
 περιπέτειες του
 Τομ Σκάτερχορν
 (τόμος Α')

μετ. Χρήστος Καψάλης
 εκδ. Τόπος

Ο Χένρι Τσάνσελορ με ήρωα τον 11χρονο Τομ Σκάτερχορν υπογράφει μια περιπέτεια που φέρνει στο νου τα μυθιστορήματα φαντασίας του 19ου αιώνα. Σκόνη, έντομα, μαγικά ελξίρια, τοποθετημένα σ' ένα μουσείο, γίνονται ο χώρος δράσης του ήρωα, που επιχειρεί να ανακαλύψει ένα καλά κρυμμένο μυστικό.